

Barnens val – pedagogiskt stöd för fortsatt arbete (ca 1 lektion)

Syftet med Barnens val är att utbilda barnen i demokrati och att deras röster räknas. Det här materialet gör att du som lärare på ett enkelt sätt ska kunna ta vidare resultatet från Barnens val och omsätta elevernas röster till konkreta förbättringar i till exempel klassrummet. Arbetet utgår från barnkonventionen, särskilt artikel 12 (rätten att bli lyssnad på) och artikel 13 (rätten att uttrycka sig), och kan genomföras inom ramen för en lektion. Vi har valt att barnen röstar om vad som är viktigast i förskolan/skolan, i hemmet och på fritiden, för att dessa platser är de som är viktiga i ett barns liv. Det pedagogiska stödet fokuserar på området förskola/skola men går självfallet att applicera även på hemmet och fritiden.

Genomförandet

Steg 1:

Du börjar med att kort presentera resultatet från klassens omröstning. Lyft särskilt fram de tre alternativ som fått flest röster inom temat förskola/skola och förklara för eleverna att dessa nu är klassens viktigaste frågor. Det räcker med en enkel visualisering, till exempel att skriva upp alternativen på tavlan.

Steg 2:

Förklara därefter att elever har rätt att påverka sin skola och att ni nu tillsammans ska arbeta vidare med en av de frågor som de själva har valt. Välj ett av de tre alternativen, exempelvis *”att lärare lyssnar på mig”* eller *”att jag får säga vad jag tycker och tänker”*.

Ställ en öppen och konkret fråga till klassen, till exempel: *”Hur kan vi i vår klass göra så att detta blir bättre?”*

Ge eleverna någon minut att tänka själva. Låt dem sedan dela sina idéer muntligt i helklass. Under tiden skriver du upp alla förslag på tavlan. Försök att formulera dem kort och konkret, och låt alla idéer få plats utan att värdera dem i detta skede.

Steg 3:

När ni har samlat ett antal förslag går ni vidare till att prioritera. Låt eleverna rösta, till exempel genom handuppräckning, på de förslag de tycker är viktigast och mest realistiska att genomföra i klassrummet. Målet är att landa i ett eller två konkreta förslag som ni gemensamt beslutar att testa.

Avsluta lektionen med att tydliggöra vad ni har bestämt och hur det ska genomföras. Var konkret i din instruktion till eleverna, till exempel genom att säga: *”Nu kommer vi att testa detta tillsammans i vår klass”*.

Exempel på vanliga elevförslag som är enkla att arbeta vidare med:

- Att införa en förslagslåda.
- Att ha en kort stund varje vecka där elever får säga vad de tycker.
- Ge fler möjligheter att uttrycka sig genom att skriva eller rita istället för att alltid prata.

Viktigt att tänka på:

Det är viktigt att du som lärare aktivt tar tillvara på de förslag som klassen har valt. Det kan exempelvis innebära att du skapar en enkel rutin, till exempel att regelbundet läsa upp inkomna förslag, eller att avsätta några minuter på lektionen för att följa upp elevernas tankar. **Genom att synliggöra att deras idéer tas på allvar stärks elevernas upplevelse av delaktighet.**

Uppföljning:

Vid ett senare tillfälle, till exempel efter några veckor, bör du följa upp det ni har testat. Detta kan göras mycket enkelt genom att ställa en eller två frågor till klassen, såsom: "Har det blivit bättre?" och "Vill vi fortsätta så här eller ändra något?"

Utifrån elevernas svar kan ni antingen fortsätta med arbetssättet, justera det eller välja ett nytt område att arbeta vidare med från resultatet i Barnens val.

Genom att arbeta på detta sätt gör du elevernas röster till en konkret del av undervisningen, samtidigt som du på ett enkelt sätt arbetar med barns rätt till inflytande i praktiken.